

Lapsi- ja
perhepalveluiden
muutosohjelma

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE

Teemme yhdessä lasten, nuorten ja perheiden hyvää arkea

Johtamisen kehittäminen Pirkanmaan Lape-hankkeessa

- Edistää yhteensovittavaa johtamista ja verkostojohtamista lapsi-, nuoriso- ja perhepalveluissa
- Johtamisen tulee tulevaisuudessa kohdentua laajojen kokonaisuuksien ymmärtämiselle
- Yhteinen toimintakulttuuri, sektoreiden välisten raja-aitojen poistaminen
- Yhteiset toimintatavat
- Monialainen toiminta
- Vastuiden selkeyttäminen
- Yhteinen työ
- Tietoperustaisuus ja tulokset toiminnan perustana
- Ammattilaisten osaamisen uudistaminen muutosta tukeväksi

TAVOITTEIDEN JA TULEVAISUUDEN NÄKYMÄN TYÖSTÄMINEN

- Johtamisen ja ammatillisen osaamisen kehittämissyöryhmässä
- Muissa hankkeen kehittämistyöryhmissä (esim. perhekeskustoimintamalli, erityispalvelut)
- Hankkeen kick offissa
- Piloteissa
- Sote- ja sivistysjohtajien kesäpäivillä
- Maakunnan Lape-ryhmässä
- Lasten ja perheiden palveluiden Sote-valmisteluryhmässä
- Valtakunnalliset kehittämisen verkostot

Verkosto
muodostuu
kuntien,
järjestöjen ja
seurakuntien
toimintojen
ympäristölle

- Asiakastason verkostojen johtaminen
 - linjauksilymykset (kuka hoitaa, työnjaolliset ratkaisut, kuka maksaa)
 - asiakkaan pompottelun välttäminen
 - päättäminen: kuka voi päättää?
 - verkoston tiiviydestä huolehtiminen (tuttuus, luottamus)
 - tiedonkulku
 - organisaatorajojen tuettava asiakkaan prosessia
 - tilakysymykset
 - suhteet lasten ja perheiden palveluiden ulkopuolelle
 - asiantuntijatyön johtaminen
 - mahdollistaminen
 - resurssipäätökset
 - indikaattorit
 - yhtenäinen strateginen kokonaisuus, visio, tavoitteet, sopimukset, toimintaohjeet
 - asiakaspalautteen kokonaisuus

● Asiakastason verkostot

- monia palveluita tarvitsevan asiakkaan tilanteessa tarvitaan kopinottaja (kokonaisuuden oltava hallussa), prosessin omistajuuden määrittely
 - mitä tukea prosessin omistaja tarvitsee selvittääkseen tehtävästään?
- milloin tarvitaan erityisasiantuntemusta, milloin ihmistä (kohtaaminen)?
- päällekkäisten arviointien vähentäminen
- verkostojen kerääminen asiakastarpeen mukaan
- vakituiset säännöllisesti kokoontuvat verkostot
- taustalla oleva verkosto
- koordinaation tarve
- tuttuus (henkilökohtainen tuttuus, rakenteellinen tuttuus)
- aikataulujen yhteensovittaminen
- yhteiset työkalut
- tietosuojakysymykset

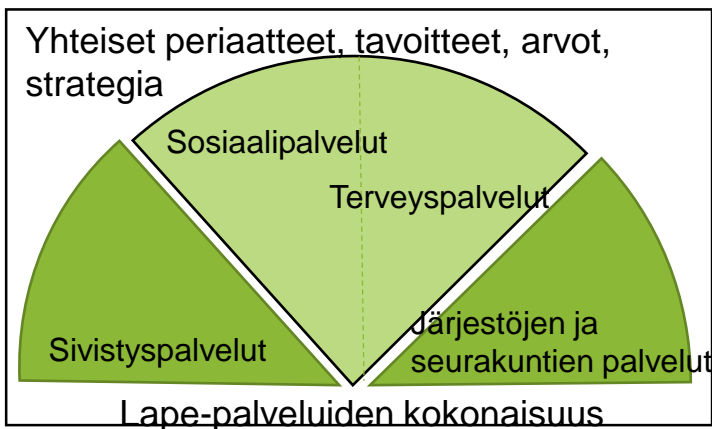
Verkosto
muodostuu
kuntien,
järjestöjen ja
seurakuntien
toimintojen
ympäristölle

LASTEN JA PERHEIDEN PALVELUT TULEVAISUUDESSA

TAVOITELTAVA TOIMINTAKULTTUURIN MUUTOS

- Lasten ja perheiden hyvinvoinnin lisääntyminen
- Lasten ja perheiden palveluiden sektorirajat ylittävät yhteiset periaatteet, tavoitteet, arvot, strategia
 - Asiakaslähtöisyys
 - Lapsilähtöisyys
 - Perhelähtöisyys
 - Ennaltaehkäisy
 - Oikea-aikaisuus
 - Palveluiden yhteensovittaminen: yhteistyö, yhteinen työ, integraatio
 - Digitaalisuus
 - Tietoon perustuvuus, vaikuttavuus, kustannustehokkuus
- Lapsiystävällinen hallinto sekä kunnissa että maakunnassa
 - mm. lapsiystävällinen strategia, lapsen oikeuksien sopimuksen noudattaminen, osallisuus, lapsibudjetointi, lapsivaikutusten arviointi
 - <https://unicef.studio.crasman.fi/pub/public/Vaikuttaminen/Kohti+lapsiyst%C3%A4v%C3%A4list%C3%A4+maakuntaa+ohjeistus.pdf>

MUUTOSTA EDISTÄVIÄ SUUNNITELTUJA UUDISTUKSIA JOHTAMISESSA VALTAKUNNAN TASOLLA

Kansallinen lapsi- ja perhestrategia

Eri ministeriöiden vastuulla olevien lasten ja perheiden palveluiden integroituminen kokonaisuudeksi ohjaustasolla

Valtakunnalliset Lape-teesit työkaluksi Sote-
valmisteluun

- Lasten ja perheiden palveluiden kokonaisuuden korostuminen
- Strategisen tason yhteneväisyys
- Rakenteiden määrittely
- Perhekeskus, erityispalvelut, vaativan tason palvelut
- Maakuntatasoinen johtoryhmä
- Jokaisella palvelutasolla tulee olla integratiivinen verkostojohtamisen ja koordinaation rakenne linjajohtamisen rinnalla

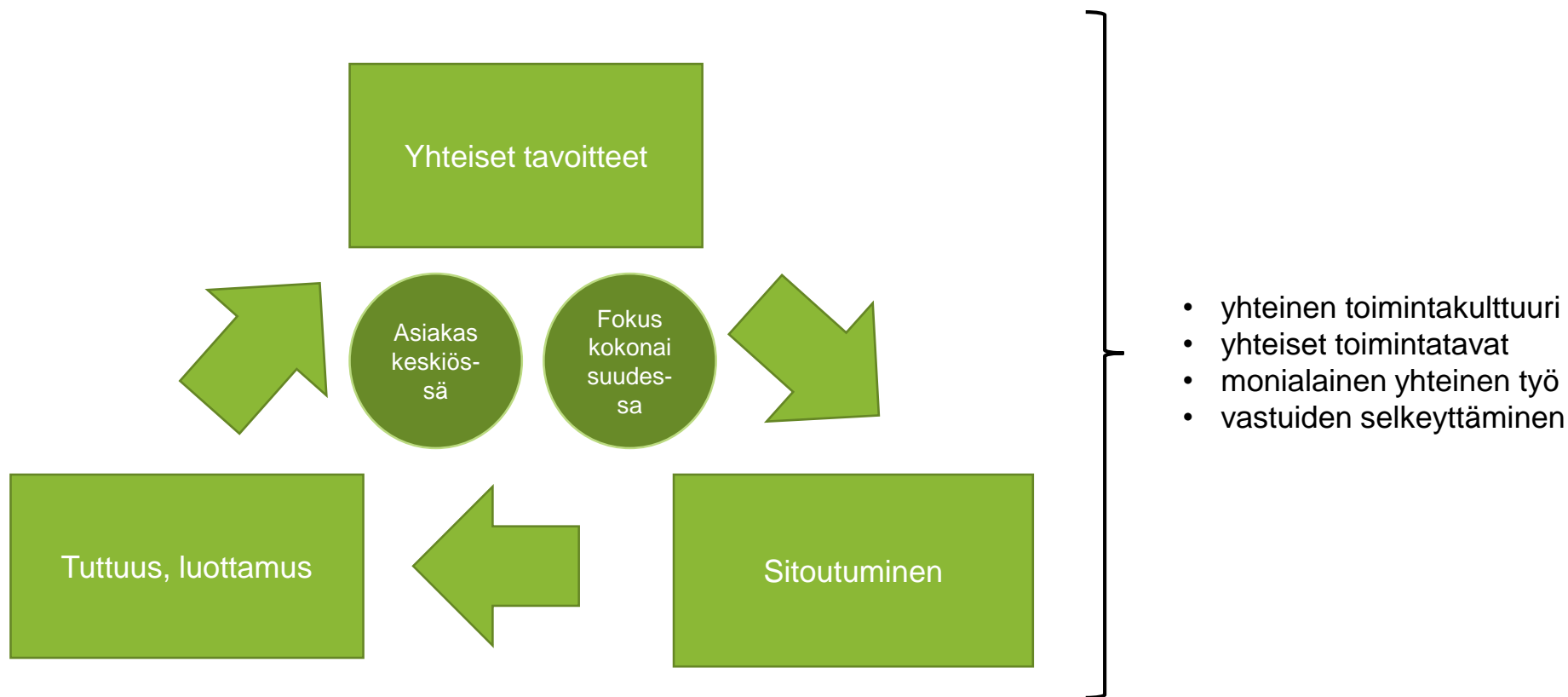
Asiakas on
aina
oikealla
ovella

- Sektori rajat ylittävän keskustelun käynnistäminen ja ylläpitäminen eri tasoilla
 - Hankkeen järjestämät työpajat, tilaisuudet ja kehittämistyöryhmät, verkostojen luominen, pilotit
- Sote-valmisteluun vaikuttaminen
 - Osallistuminen valtakunnallisten Lape-teesien valmisteluun
- Verkostojohtamisen keskeiset periaatteet ja rakenne
- Lapsivaikutusten arviointi päätöksenteossa
- Ammatillisen osaamisen kehittäminen muutosta tukevaksi

KESKEINEN KAIKILLE TOIMIJOILLE YHTEINEN AMMATILLINEN OSAAMINEN

- Asiakaspalvelukulttuuri
- Asiakaslähtöisyys
- Systemisyys
- Asiakasosallisuus
- Kohtaamisen taidot ja kohtaamisen vaikuttavuus
- Tarpeen tunnistaminen
- Mitä minä voin tehdä? Miten minä voin auttaa?
- Kopin ottaminen asiakkaan asiasta
 - Asiakas on aina oikealla ovella
- Milloin oma osaaminen ei riitä? Milloin minun on kutsuttava osaamista moniammatillisesta verkostosta rinnalleni?
- Palveluiden yhteensovittaminen

VERKOSTON TOIMIVUUDEN AVAINTEKIJÄT

- Perhekeskustoiminnan johtaminen on ratkaistava paikallisesti johtuen perhekeskusalueiden erilaisuudesta
 - alueen koko
 - esimiesportaiden määrä
 - toimijoiden määrä
 - erilaiset hallinnolliset tavat palveluiden järjestämisessä
- Monessa kunnassa ja tulevaisuudessa 30.000-50.000 asukkaan alueilla perhekeskustoiminnan johtaminen asettuu luontevasti alueen Lape-ryhmän tehtäväksi
- Lape-ryhmän kokoonpanoa on kuitenkin perhekeskuksen johtamisen osalta syytä täydentää perhekeskuskoordinaattorilla tai muutosvaiheessa alueen koulutetuilla perhekeskusagenteilla ja asiakasedustuksella
- Alueen koosta, esimiesportaiden ja toimijoiden lukumäärästä ja erilaisista palveluiden hallinnollisista järjestämistavoista riippuen on hyvä arvioida perhekeskuksen johtamisesta vastaavan ryhmän optimaalinen kokoonpano ja järjestää tarvittaessa alueen lape-ryhmästä erillinen perhekeskustoiminnan ohjausryhmä ja tehdä suunnitelma perhekeskustoimintaa johtavan ohjausryhmän ja asiakastason verkoston väliin jäävien esimiestasojen osallistamisesta verkostotyöhön

PERHEKESKUKSEN JOHTAMISEN PERUSTA ON KUNNAN LAPE-RYHMÄSSÄ

Organisaatio	Toiminto	Vastuuhenkilö		Ohjausryhmän tehtävät
Sosiaalipalvelut	Perhetyö Sosiaalityö Perheneuvola (Kohtaamispaikka)	Sosiaalityön johtaja /sosiaalijohtaja	1	<ul style="list-style-type: none"> • Ohjaa, linjaa • Yhteensovittaa palvelut • Tukee integraatiota ja organisoi verkostoyhteistyötä • Seuraa ja arvioi • Johtaa tiedolla • Kokoaa asiakaspalautetiedot • Tukee resurssien optimoinnissa
Terveydenhuolto	Neuvola Kouluterveydenhuolto (Kohtaamispaikka)	Hoitotyön päällikkö / johtava ylilääkäri	1	
Sivistys	Koulut Päiväkodit (Kohtaamispaikka) Kulttuuri ja vapaa-aika	Sivistysjohtaja / Opetuspäällikkö / Johtava rehtori ja varhaiskasvatuspäällikkö	1-2	
3-sektori	Kohtaamispaikat Muut toiminnot	Järjestöedustus	1	
Seurakunnat	Lasten ja perheiden palvelut	Srk-edustus	1	
Asiakasedustus	Asiakasraati, nuorisovaltuusto	Asiakasraadin/nuorisovaltuuston edustaja	1-2	
Muut		Hyvinvointikoordinaattori Perhekeskuskoordinaattori/muutosvaiheen perhekeskusagentit	1-5	

Verkoston toimintaa helpottavia tekijöitä – mistä johtamisen on huolehdittava sekä asiakastason että johtamisen verkostoissa

- Yhteisistä tavoitteista sopiminen
- Tiedon liikkumisen varmistaminen
- Verkostoyhteistyön mahdollistaminen
 - rakenteet
 - pelisäännöt
 - motivoiminen
 - sitoutuminen
- Tuttuuden edistäminen
- Luottamuksen vaaliminen
 - avoimuus, yhteiset tavoitteet, osaaminen, rehellisyys, lupauksista kiinni pitäminen, kunnioittaminen, kompromissit, kriisitilanteiden ratkaiseminen, rakenteet ja käytännöt ovat asioita, jotka tukevat luottamuksen säilymistä

SILTAAMINEN JA JUURRUTTAMINEN

- Maakunnan Lape-ryhmän jatkuminen
- Kuntien Lape-ryhmien jatkuminen
- Maakunnalliset esimiesverkostot
- Muutosagentin jatko
- Kunta-agentin palkkaaminen
- Sote-valmistelun jatkuminen
- Maakunnallisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman työstäminen
- Syksyn 2018 hanketilaisuudet

Lapsi- ja
perhepalveluiden
muutosohjelma

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE

Teemme yhdessä lasten, nuorten
ja perheiden hyvää arkea

LAPE

HANNA HARJU-VIRTANEN

hanna.harju-virtanen@tampere.fi

puh. 040 806 4730

www.lapepirkanmaa.fi

stm.fi/lape

#lapemuutos

#kärkihanke